

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tulo- ja varallisuusverolain
22 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että vammaispalvelulaissa tarkoitetut palvelut ja tukitoimet säädettäi-

siin verosta vapaiksi. Esitys on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1988 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/87) eli vammaispalvelulaki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988. Lain nojalla voidaan myöntää vammaisille henkilöille erityispalveluja ja taloudellista tukea. Osa tukitoimista on sellaisia, joita nykyisinkin myönnetään vuoden 1988 alusta kumottavan invalidi- ja huoltolain (907/46) nojalla.

Vammaispalvelulain sisältämiä uusia taloudellisen tuen muotoja ovat korvaus henkilökohtaisen avustajan palkkaamisesta, korvaus välttämättömien laitteiden, välineiden ja kodinkoneiden hankinnasta, vaateavustuskorvaus ja erityisravinnon hankkimisesta johtuvien kustannusten korvaus. Vammaispalvelulailla pyritään lisäksi tehostamaan ja lisäämään vammaisille tarkoitettuja palveluksia, kuten kuljetus- tai tulkkipalvelua, kuntoutusta ja asumispalveluja. Palveluista voidaan periä maksu siltä osin, kuin kysymyksessä ovat tavanomaiset muullekin kuin vammaisväestölle tarjottavat maksulliset palvelut. Kone- ja laitehankintojen osalta vammaiselle korvataan puolet todellisista hankintakustannuksista. Asiaa on tältä osin säädetty vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa asetuksessa (759/87).

Palvelujen ja tukitoimien myöntämisessä on luovuttu varallisuusharkinnasta. Korvauksia suoritetaan vammaiselle sen mukaan, kuin hän osoittaa kustannuksia syntyneen tai syntyvän. Siten esimerkiksi avustajan palkkaamisesta syntyneet kustannukset korvataan sen mukaan, kuin palkkaa ja työnantajasuorituksia on avustajan osalta maksettu. Vammainen henkilö toimii siten avustajan työnantajana. Avustajalle hänen saamansa palkka on veronalaista tuloa.

Kumottavan invalidi- ja huoltolain nojalla myönnettyjä palveluja ja tukimuotoja ei ole säädetty verosta vapaiksi. Nämä tukimuodot ovat siten olleet tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 19 §:n sisältämän yleissäännöksen nojalla veronalaisia siltä osin, kuin vammaisen on katsottava saaneen niiden muodossa tuloa. Käytännössä etuuksia ei ole verotettu. Kysymyksessä ovat osin vammaisille järjestetyt erityispalvelut, osin vammasta aiheutuneiden erityisten kustannusten korvaukset.

Vammaispalveluihin ja tukitoimiin liittyvän haittakorvauksen yksilöllisen osuuden määrittäminen monimutkaistaisi näyttökysymyksiä verovalmistelutyötä. Se ei olisi vammaispalvelujen ja tukitoimien kyseessä ollen tarkoituksenmukaistakaan, joten vammaispalvelulaissa tarkoitetut palvelut ja tukitoimet ehdotetaan kokonaisuudessaan säädettäväksi verosta vapaiksi, kuten

vammaispalvelulakia koskeneessa hallituksen esityksessäkin (hall. es. 219/1986 vp.) edellytettiin.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa laissa tarkoitettut etuudet ehdotetaan säädettäväksi verosta vapaiksi lisäämällä niistä maininta tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n 1 momentin 22 kohtaan.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Vammaispalvelulakia koskevan hallituksen esityksen perustelujen mukaan lain mukaiset toiminnot aiheuttavat vuonna 1991, jolloin tarvittava laajuus arvioidaan saavutetuksi, valtiolle ja kunnille noin 323 miljoonan markan kustannukset. Kustannusten kasvu tapahtuisi sosiaalihuollon valtakunnallisten suunnitelmien puitteissa.

Vammaispalvelulakiin perustuvia palveluja ja tukitoimia toteutetaan nyt invaliidihuoltolain nojalla. Uusien palvelumuotojen ja tukitoimien osuus kustannuksista on vuonna 1991 arviolta

113 miljoonaa markkaa. Jos palvelut ja tukitoimet ovat verosta vapaita, kustannukset eivät osaksikaan palaudu verotuloina.

3. Voimaantulo

Lakiehdotus on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1988 alusta lukien samanaikaisesti vammaispalvelulain kanssa. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1988 toimitettavassa verotuksessa.

4. Säättämisjärjestys

Koska lakiehdotuksessa ei ole kysymys uudesta tai lisäystä verosta, lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisessa säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1974 annetun tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n 1 momentin 22 kohta, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1986 annetussa laissa (1062/86), näin kuuluvaksi:

22 §

Veronlaiseksi tuloksi ei katsota:

— — — — —
 22) sosiaalihuoltolain (710/82) mukaista toimeentulotukea, lapsen elatuksen turvaamisesta annetun lain (122/77) mukaista elatustukea, vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa laissa (380/87) tarkoitettuja etuuksia, hautausavustusta, äitiysavustusta, lapsilisää, lapsen hoitotuesta annetun lain (444/69) nojalla maksettua lapsen hoitotukea, invalidirahaa, rintamasotilaseläkettä, ylimääräistä sotaeläkettä, asevelvollisen päivärahaa, sotilasavustuslain (566/48) mukaista sotilasavustusta, kotiuttamisrahalain (910/77) mukaista ko-

tiuttamisrahaa, reserviläispalkkaa, erorahalain (947/78) mukaista erorahaa ja valtion virkamies-
 ten erorahasta annetun valtioneuvoston päätök-
 sen (1075/77) mukaista erorahaa, työnvälityslain
 (246/59) mukaan työntekijälle valtion varoista
 suoritettua korvausta, oppisopimuslaissa (422/
 67) tarkoitettuja oppilaan valtion varoista saamia
 taloudellisia etuja eikä metsäoppilaitoksista an-
 netun lain (141/64) nojalla myönnettyä avustusta,
 — — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1988 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 1987

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ulla Puolanne*

Laki

tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1974 annetun tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n 1 momentin 22 kohta, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1986 annetussa laissa (1062/86), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 §

Veronalaiseksi tuloksi ei katsota:

22) sosiaalihuoltolain (710/82) mukaista toimeentulotukea, lapsen elatuksen turvaamisesta annetun lain (122/77) mukaista elatustukea, hautausavustusta, äitiysavustusta, lapsilisää, lapsen hoitotuesta annetun lain (444/69) nojalla maksettua lapsen hoitotukea, invalidirahaa, rintamasotilaseläkettä, ylimääräistä sotaeläkettä, asevelvollisen päivärahaa, sotilasavustuslain (566/48) mukaista sotilasavustusta, kotiuttamisrahalain (910/77) mukaista kotiuttamisrahaa, reserviläispalkkaa, erorahalain (947/78) mukaista erorahaa ja valtion virkamiesten erorahasta annetun valtioneuvoston päätöksen (1075/77) mukaista erorahaa, työnvälityslain (246/59) mukaan työntekijälle valtion varoista suoritettua korvausta, oppisopimuslaissa (422/67) tarkoitettuja oppilaan valtion varoista saamia taloudellisia etuja eikä metsäoppilaitoksista annetun lain (141/64) nojalla myönnettyä avustusta,

22) sosiaalihuoltolain (710/82) mukaista toimeentulotukea, lapsen elatuksen turvaamisesta annetun lain (122/77) mukaista elatustukea, *vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa laissa (380/87) tarkoitettuja etuuksia*, hautausavustusta, äitiysavustusta, lapsilisää, lapsen hoitotuesta annetun lain (444/69) nojalla maksettua lapsen hoitotukea, invalidirahaa, rintamasotilaseläkettä, ylimääräistä sotaeläkettä, asevelvollisen päivärahaa, sotilasavustuslain (566/48) mukaista sotilasavustusta, kotiuttamisrahalain (910/77) mukaista kotiuttamisrahaa, reserviläispalkkaa, erorahalain (947/78) mukaista erorahaa ja valtion virkamiesten erorahasta annetun valtioneuvoston päätöksen (1075/77) mukaista erorahaa, työnvälityslain (246/59) mukaan työntekijälle valtion varoista suoritettua korvausta, oppisopimuslaissa (422/67) tarkoitettuja oppilaan valtion varoista saamia taloudellisia etuja eikä metsäoppilaitoksista annetun lain (141/64) nojalla myönnettyä avustusta,

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1988 toimitettavassa verotuksessa.